

Reg.No:

First B.Pharm (Ayurveda) Degree Examinations October 2018

Basic Concept of Ayurveda and Sanskrit

Time: 3 Hours

Total Marks: 100

- Answer all questions.
- Write **SECTION A** and **SECTION B** in separate Answer books (32Pages). Do not mix up questions from Section A and Section B.

QP CODE:101008

Marks: 75

Section A

Essays:

(2x10=20)

1. Explain tridosha sidhanta (त्रिदोषसिद्धान्तम्). Give the details of vata-vridhi-lakshana (वात-वृद्धि-लक्षण) and normal functions of vyanavata (व्यानवातम्).
2. Define dravya (द्रव्यम्). Explain concept of veerya (वीर्यम्), vipaka (विपाकम्) and prabhava (प्रभावम्) with examples

Short notes :

(8x5=40)

3. Explain padachatushtaya (पादचतुष्टयम्)
4. Define and explain prakriti (प्रकृति)
5. Enlist adharaneeya vega (अधारणीयवेगम्)
6. Explain benefits of vyayama (व्यायामम्)
7. Explain saptavidha ahara kalpana (सप्तविध-आहार-कल्पना)
8. Explain concept of virudha ahara (विरुद्धाहारम्)
9. Explain vrudhi lakshana (वृद्धिलक्षण) of rasadhatu (रसधातु) and raktadhatu (रक्तधातु)
10. Explain eight branches of ayurveda

Answer briefly:

(5x3=15)

11. Benefits of snana (स्नानम्)
12. Importance of trayopastambha (त्रयोपस्तम्भम्)
13. Classification of dhanyavarga (धान्यवर्गम्)
14. Variation of agni (अग्नि) according to tridosha (त्रिदोष)
15. Names of shadritu (षड्रितु) and their classification to ayanas (अयनम्)

[PTO]

Section B

अन्वयार्थं स्वमातृभाषाय लिखत ।

(3x3=9)

1. रावणस्तु ततो गत्वा रणे जित्वा धनाधिपम् ।
लङ्कापुरीं पुष्पकं च हत्वा तत्रावसत् सुखम् ॥
2. सद्यः फलति गान्धर्व मासमेकं पुराणकम् ।
वेदाः फलन्ति कालेषु ज्योतिर्वैद्यो निरन्तरम् ॥
3. मन्दोदरीं मयसुतां परिणीय दशाननः ।
तस्यामुत्पादयामास मेघनादाह्वयं सुतम् ॥

4. शब्दानां सप्तविभक्तिषु रूपाणि लिखत

(3x2=6)

- उकारान्तः पुल्लिङ्गः गुरु शब्दः
- अकारान्तः नपुंसकलिङ्गः फल शब्दः
- दकारान्तः स्त्रीलिङ्गः तद् शब्दः

5. अर्थं लिखत

(5x1=5)

- अवेदयत्
- अन्तर्दधे
- यातुधानः
- दत्त्वा
- वासवः

6. विभक्तिं लिखत

(2x1=2)

- रमायै
- हरये

7. धातुरूपाणि लिखत

(3)

- वन्दते
